

INFORME SOBRE ELS DIAGNÒSTICS UTILITZATS PER A REFERIR-NOS A LA DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL.

Antecedents

1. Al mes de març de 2022 el Comitè d'Ètica Assistencial d'Atenció Primària va rebre per correu electrònic una recomanació de l'Espai de Reflexió Ètica d'Aproscum Fundació (entitat que ofereix suport a les persones amb discapacitat intel·lectual o amb trastorn del desenvolupament i a les seves famílies per tal de promoure la seva inclusió i millorar la seva qualitat de vida).
2. Feia referència a una incidència que va tenir lloc al maig de l'any passat, quan a aquesta associació varen rebre un informe mèdic d'una persona usuària de la entitat on, textualment, el professional que redacta el mateix, anota com un episodi el terme "subnormalidad mental". Aquesta entitat, que vetlla per la defensa dels drets de les persones amb discapacitat, considera, amb tota la raó segons opinió del nostre comitè d'ètica assistencial, baix el prisma de l'ètica i de la justícia social, que en ple segle XXI utilitzar aquests termes és un menyspreu i un insult a la seva dignitat, encara més greu si qui els fa servir és un professional de la medicina.
3. Des de l'Espai de Reflexió Ètica conviden a que els professionals de la salut segueixin les recomanacions que marquen els manuals de referència (en quan a terminologia adequada per referir-se a les persones amb discapacitat intel·lectual):
 - a) El Manual de Diagnòstic i Estadístic dels Trastorns Mentals (DSM-V) de l'Associació de Psiquiatria Americana (APA) descriu com a terme normatiu que s'ha d'emprar el de discapacitat intel·lectual o bé trastorn del desenvolupament intel·lectual.
 - b) En la classificació de la CIE-11 s'utilitza el terme trastorns del desenvolupament intel·lectual.
 - c) L'Associació Americana de Discapacitats Intel·lectuals i del Desenvolupament (American Association on Intellectual and Developmental Disabilities, AAIDD) també utilitza el terme discapacitat intel·lectual.

Consideracions tècniques

Amb la col·laboració del Gabinet Tècnic de la Oficina de Qualitat del Servei de Salut de les Illes Balears i de la Unitat de Desenvolupament d'Història Clínica Electrònica d'Atenció Primària (UDHIC-AP), s'han realitzat els canvis següents:

S'ha eliminat la possibilitat d'utilització dels termes que inclouen els descriptius "retraso mental" o "subnormalidad", ja que tenen el mateix codi CIE9 que "discapacidad intelectual". A partir d'ara només es poden seleccionar els termes de la columna dreta de la taula.

<i>El que hi ha a l'esiap</i>	<i>Còdig</i>	<i>El que es proposa (és en catàleg CIE9)</i>
Retraso mental discreto	317	Discapacidad intelectual leve
Retraso mental grave	318.1	Discapacidad intelectual grave
Retraso mental moderado	318.0	Discapacidad intelectual moderada
Retraso mental no especificado	319.	Discapacidad intelectual de grado no especificado
Retraso mental profundo	318.2	Discapacidad intelectual profunda
Búsqueda retraso mental	V79.2	Cribaje para discapacidades intelectuales
Hª familiar de retraso mental	V18.4	Hª familiar de discapacidad intelectual

També s'han eliminat els sinònims diagnòstics relacionats amb "imbecilidad", "idiotez" y "mongolismo", com es mostra a aquesta taula:

Imbécil	318.0	Discapacidad intelectual moderado
Imbecilidad	318.0	Discapacidad intelectual moderado
Imbecilidad moral	301.7	Trastorno insociable de la personalidad
Imbecilidad senil	290.9	Estado psicótico senil no especificado
Imbecilidad vejez	290.9	Estado psicótico senil no especificado
Idiota, idiota congénita	318.2	Discapacidad intelectual profunda
Idiociia, idiota	318.2	Discapacidad intelectual profunda
Idiociia, idiota tardía	330	Leucodistrofia
Idiociia, idiota juvenil tardía	330	Leucodistrofia
Idiociia, idiota juvenil	330	Leucodistrofia
Idiociia, idiota infantil	330	Leucodistrofia
Idiociia, idiota familiar	330	Leucodistrofia
Idiociia, idiota mongólica	758.0	Síndrome Down
Mongolio, mongolismo, mongoloide	758.0	Síndrome Down
Mongólico, mongolismo, mongoloide	753.33	Mancha mongólica, anomalías congénitas pigmento de la piel
Hª familiar de mongolismo	V19.5	Hª familiar de Síndrome Down

G CONSELLERIA
O SALUT
I ATENCIÓ PRIMÀRIA
B MALLORCA

COMitè d'Ètica Assistencial

ATENCIÓ PRIMÀRIA
MALLORCA

D'una altra banda s'ha encarregat canviar els diagnòstics anacrònics i ofensius, que ja consten a la història clínica d'alguns usuaris, pels seus equivalents, acceptats i respectuosos amb la dignitat de les persones amb discapacitat intel·lectual.

Respecte a la qüestió de seguir els manuals recomenats per l'associació, el projecte actual del Servei de Salut és treballar amb SNOMED CT (Systematized Nomenclature of Medicine -Clinical Terms-), que actualment és la terminologia clínica integral, multilingüe y codificada de major amplitud, precisió i importància desenvolupada en el món. És un estàndar internacional distribuït per la International Health Terminology Standards Development Organisation (IHTSDO), organització a la que pertany Espanya com a membre, ara mateix s'empra en més de 50 països de tot el món.

El seu objectiu no es substituir altres classificacions, el seu propòsit es completar-les per a servir com a terminologia de referència per al desenvolupament de la interoperabilitat semàntica de la història clínica electrònica. Entre les seves qualitats es troba la possibilitat d'establir àgilment el mapeig amb altres classificacions d'ús habitual com son: CIE-9-MC, CIE-10, CIAP-2, classificacions d'enfermeria, etc.

Conclusions

Per tot això, informam a la Gerència d'Atenció Primària de les actuacions efectuades i recomanam valorar la difusió d'aquesta acció de millora a tots els professionals de la nostra gerència.

Palma, a 12 de maig de 2022

Comitè d'Ètica Assistencial d'Atenció Primària de Mallorca (COMETA-AP)